Programare funcțională

Introducere în programarea funcțională folosind Haskell C03

Claudia Chiriță Denisa Diaconescu

Departamentul de Informatică, FMI, UB

Funcții de nivel înalt

Funcții anonime

Funcțiile sunt valori (first-class citizens).

Funcțiile pot fi folosite ca argumente pentru alte funcții.

Funcții anonime = lambda expresii

\x1 x2 ··· xn -> expresie

Prelude > (x -> x + 1) 3

4 Producto in the state of the

Prelude> inc = $\x -> x + 1$ Prelude> add = $\x y -> x + y$

Prelude> map $(\x -> x+1)$ [1,2,3,4]

[2,3,4,5]

Funcțiile sunt valori

Exemplu:

 $\textbf{flip} \ :: \ (\texttt{a} \ -\!\!\!> \ \texttt{b} \ -\!\!\!> \ \texttt{c}) \ -\!\!\!> \ (\texttt{b} \ -\!\!\!> \ \texttt{a} \ -\!\!\!> \ \texttt{c})$

• definiția folosind șabloane

$$flip f x y = f y x$$

definiția cu lambda expresii

$$flip f = \x y -> f y x$$

• flip ca valoare de tip funcție

 $flip = \flip x y \rightarrow f y x$

Compunerea funcțiilor — operatorul .

Matematic. Date fiind $f:A\to B$ și $g:B\to C$, compunerea lor, notată $g\circ f:A\to C$, este dată de formula

$$(g\circ f)(x)=g(f(x))$$

În Haskell.

(.) ::
$$(b \rightarrow c) \rightarrow (a \rightarrow b) \rightarrow (a \rightarrow c)$$

(g . f) $x = g$ (f x)

Exemplu

Prelude> :t reverse
reverse :: [a] -> [a]

Prelude> :t take
take :: Int -> [a] -> [a]

Prelude> :t take 5 . reverse
take 5 . reverse :: [a] -> [a]

Prelude> (take 5 . reverse) [1..10]
[10,9,8,7,6]

Prelude> (head . reverse . take 5) [1..10]

Operatorul \$

Operatorul (\$) are precedența 0.

```
($) :: (a -> b) -> a -> b
f $ x = f x

Prelude> (head . reverse . take 5) [1..10]
5

Prelude> head . reverse . take 5 $ [1..10]
5

Operatorul ($) este asociativ la dreapta.
Prelude> head $ reverse $ take 5 $ [1..10]
5
```

Quiz time!

https://tinyurl.com/PF2023-C03-Quiz1

Currying

Currying

Currying este procedeul prin care o funcție cu mai multe argumente este transformată într-o funcție care are un singur argument și întoarce o altă funcție.

- În Haskell toate funcțiile sunt în forma curry, deci au un singur argument.
- Operatorul \rightarrow pe tipuri este asociativ la dreapta, adică tipul $a_1 \rightarrow a_2 \rightarrow \cdots \rightarrow a_n$ îl gândim ca $a_1 \rightarrow (a_2 \rightarrow \cdots (a_{n-1} \rightarrow a_n) \cdots)$.
- Aplicarea funcțiilor este asociativă la stânga, adică expresia $f x_1 \cdots x_n$ o gândim ca $(\cdots ((f x_1) x_2) \cdots x_n)$.

8

Funcțiile curry/uncurry și mulțimi

```
Prelude> :t curry
curry :: ((a, b) -> c) -> a -> b -> c

Prelude> :t uncurry
uncurry :: (a -> b -> c) -> (a, b) -> c

Exemplu:
f :: (Int, String) -> String
f (n,s) = take n s

Prelude> let cf = curry f
Prelude> :t cf
cf :: Int -> String -> String
Prelude> f(1,"abc")
"a"

Prelude> cf 1 "abc"
```

Quiz time!

https://tinyurl.com/PF2023-C03-Quiz2

Procesarea fluxurilor de date: Map, Filter, Fold

Map:

transformarea fiecărui element dintr-o listă

Exemplu - Pătrate

Definiți o funcție care pentru o listă de numere întregi dată ridică la pătrat fiecare element din listă.

Soluție descriptivă

```
squares :: [Int] \rightarrow [Int] squares xs = [ x \star x | x <- xs ]
```

Soluție recursivă

```
squares :: [Int] -> [Int]
squares [] = []
squares (x:xs) = x*x : squares xs

Prelude> squares [1,-2,3]
[1,4,9]
```

11

13

Exemplu - Coduri ASCII

Transformați un sir de caractere în lista codurilor ASCII ale caracterelor.

Soluție descriptivă

```
ords :: [Char] \rightarrow [Int] ords xs = [ ord x | x <- xs ]
```

Soluție recursivă

```
ords :: [Char] -> [Int]
ords [] = []
ords (x:xs) = ord x : ords xs

Prelude> ords "a2c3"
[97,50,99,51]
```

12

Funcția map

Date fiind o funcție de transformare și o listă, aplicați funcția fiecărui element al unei liste date.

Soluție descriptivă

Soluție recursivă

Exemplu — Pătrate

Soluție descriptivă

```
squares :: [Int] \rightarrow [Int]
squares xs = [x * x | x < - xs]
```

Soluție recursivă

```
squares :: [Int] \rightarrow [Int]
squares [] = []
squares (x:xs) = x*x : squares xs
```

Soluție folosind map

```
squares :: [Int] \rightarrow [Int] squares xs = map sqr xs where sqr x = x * x
```

Exemplu — Coduri ASCII

Soluție descriptivă

```
ords :: [Char] \rightarrow [Int] ords xs = [ ord x | x <- xs ]
```

Soluție recursivă

```
ords :: [Char] \rightarrow [Int]
ords [] = []
ords (x:xs) = ord x : ords xs
```

Solutie folosind map

```
ords :: [Char] \rightarrow [Int] ords xs = map ord xs
```

15

Funcții de ordin înalt

```
map :: (a \rightarrow b) \rightarrow [a] \rightarrow [b]

map f xs = [f x | x <- xs]

Prelude> map ($ 3) [(4 +), (10 *), (^ 2), sqrt]
```

În acest caz:

- primul argument este o sectiune a operatorului (\$)
- al doilea argument este o lista de functii

[7.0,30.0,9.0,1.7320508075688772]

map (\$ x) [
$$f_1,..., f_n$$
] == [f_1 x,..., f_n x]

Quiz time!

https://tinyurl.com/PF2023-C04-Quiz1

17

Filter:

selectarea elementelor dintr-o listă

Exemplu - Selectarea elementelor pozitive dintr-o listă

Definiți o funcție care selecteaza elementele pozitive dintr-o listă.

Soluție descriptivă

```
positives :: [Int] \rightarrow [Int] positives xs = [x | x < - xs, x > 0]
```

Soluție recursivă

Prelude> positives
$$[1,-2,3]$$

[1,3]

Exemplu - Selectarea cifrelor dintr-un sir de caractere

Definiți o funcție care selecteaza cifrele dintr-un șir de caractere.

Soluție descriptivă

digits :: [Char]
$$\rightarrow$$
 [Char] digits xs = [x | x <- xs, isDigit x]

Soluție recursivă

Prelude> digits "a2c3"

"23"

Funcția filter

Date fiind un predicat (funcție booleană) și o listă, selectați elementele din listă care satisfac predicatul.

Soluție descriptivă

```
filter :: (a \rightarrow Bool) \rightarrow [a] \rightarrow [a]
filter p xs = [x \mid x \leftarrow xs, px]
```

Soluție recursivă

```
filter :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]
filter p [] = []
filter p (x:xs) | p x = x : filter p xs
| otherwise = filter p xs
```

2

Exemplu — Selectarea elementelor pozitive dintr-o listă

Soluție descriptivă

```
positives :: [Int] -> [Int]
positives xs = [ x | x <- xs, x > 0 ]

Solutie recursivă
positives :: [Int] -> [Int]
positives [] = []
positives (x:xs) | x > 0 = x : positives xs
| otherwise = positives xs

Solutie folosind filter
```

```
positives :: [Int] -> [Int]
positives xs = filter pos xs
where pos x = x > 0
```

Exemplu — Selectarea cifrelor dintr-un sir de caractere

Soluție descriptivă

```
digits :: [Char] \rightarrow [Char] digits xs = [ x | x <- xs, isDigit x ]
```

Soluție recursivă

Soluție folosind filter

Fold:

agregarea elementelor dintr-o listă

```
digits :: [Char] -> [Char]
digits xs = filter isDigit xs
```

22

Quiz time!

https://tinyurl.com/PF2023-C04-Quiz2

23

Exemplu - Suma

Definiți o funcție care dată fiind o listă de numere întregi calculează suma elementelor din listă.

Soluție recursivă

```
sum :: [Int] -> Int
sum [] = 0
sum (x:xs) = x + sum xs

Prelude> sum [1,2,3,4]
10
```

Exemplu - Produs

Definiți o funcție care dată fiind o listă de numere întregi calculează produsul elementelor din listă.

Soluție recursivă

```
product :: [Int] -> Int
product [] = 1
product (x:xs) = x * product xs
Prelude> product [1,2,3,4]
```

Exemplu - Concatenare

Definiți o funcție care concatenează o listă de liste.

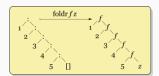
Soluție recursivă

```
\textbf{concat} \ :: \ [[\,a\,]] \ \rightarrow \ [\,a\,]
concat [] = []
concat (xs:xss) = xs ++ concat xss
\textbf{Prelude} > \ \textbf{concat} \ \ [[1\,,2\,,3]\,,[4\,,5]]
[1,2,3,4,5]
Prelude> concat ["con","ca","te","na","re"]
"concatenare"
```

Funcția foldr

foldr :: $(a \rightarrow b \rightarrow b) \rightarrow b \rightarrow [a] \rightarrow b$

Date fiind o funcție de actualizare a valorii calculate cu un element curent, o valoare inițială, și o listă, calculați valoarea obținută prin aplicarea repetată a funcției de actualizare fiecărui element din listă.

Funcția foldr

foldr :: (a -> b -> b) -> b -> [a] -> b

Soluție recursivă

```
foldr :: (a \rightarrow b \rightarrow b) \rightarrow b \rightarrow [a] \rightarrow b
foldr f i [] = i
foldr f i (x:xs) = f x (foldr f i xs)
```

Soluție recursivă cu operator infix

```
foldr :: (a -> b -> b) -> b -> [a] -> b
foldr op i [] = i
foldr op i (x:xs) = x \circ p \circ (foldr f i xs)
```

Exemplu — Suma

Soluție recursivă

```
sum :: [Int] -> Int
sum [] = 0
sum (x:xs) = x + sum xs
```

Soluție folosind foldr

```
foldr :: (a \rightarrow b \rightarrow b) \rightarrow b \rightarrow [a] \rightarrow b
sum :: [Int] -> Int
sum xs = foldr (+) 0 xs
```

Exemplu

Exemplu — Produs

Soluție recursivă

```
product :: [Int] -> Int
product [] = 1
product (x:xs) = x * product xs
```

```
Soluție folosind foldr
foldr :: (a \rightarrow b \rightarrow b) \rightarrow b \rightarrow [a] \rightarrow b
product :: [Int] -> Int
product xs = foldr (*) 1 xs
Exemplu
\textbf{foldr} \ (\star) \ 1 \ [1 \ , \ 2 \ , \ 3] \ == \ 1 \ \star \ (2 \ \star \ (3 \ \star \ 1))
```

Exemplu — Concatenare

```
Soluție recursivă

concat :: [[a]] -> [a]

concat [] = []

concat (xs:xss) = xs ++ concat xss

Soluție folosind foldr

foldr :: (a -> b -> b) -> b -> [a] -> b

concat :: [Int] -> Int

concat xs = foldr (++) [] xs

Exemplu

foldr (++) [] ["Ana ", "are ", "mere."]

== "Ana " ++ ("are " ++ ("mere." ++ []))
```

Pe săptămâna viitoare!